

Acțiunea de redresare a fotbalului nostru — începută acum cu atita vigoare — nu poate ignora una din problemele cele mai importante: modelarea unui sistem propriu de joc, destinat a crea, printr-o evoluție firească, un stil și o școală românească de fotbal.

Un asemenea sistem de joc trebuie să intrunească, însă, maximum de trăsături caracteristice fotbalului mo-

dern, așa cum ele s-au cristallizat în cadrul ultimelor campionate mondiale, ca și al marilor confruntări continentale și inter-continentale din acești ani. Dar, în același timp, ni s-a arătat în modul cel mai pregnant că nu mai pot fi sanctificate anumite dogme infailibile, că nu mai pot fi stabilite, „ex cathedra”, scheme simpliste și tipare statice.

perfect de bine seama că nu joacă pentru sine, adică pentru evidențierea personală, CI NUMAI PENTRU ECHIPĂ. Reliefarea personalității unui jucător în fotbalul modern se face cu atit mai mult, cu cit el ține mai puțin mingea, nu o dă la întimplare și nu face nici o cursă fără scop, adică neproductivă.

Aceste două adevăruri fundamentale ale jocului colectiv, trebuie să intre în reflexul jucătorilor spre a fi aplicate pe teren, fără nici o clipă de întirziere. Cerințele fotbalului modern: joc în viteză, acoperire în apărare, presingul înaintașilor pe tot terenul — nu mai îngăduie nici incertitudinile în execuție, nici imprecizia pasei, și nici anemia șutului. Totuși, pentru că fotbalul modern trebuie să fie nu numai rapid, dar și gândit, se impune ca judecarea poziției coechipierilor să fie făcută fulgerător, iar execuția să nu întirzie nici chiar printr-o prea mare pendulare a piciorului.

Fotbalul de astăzi mai este investit și cu un alt atribut: el trebuie să fie neapărat constructiv. Aceasta înseamnă că jucătorul care face o pasă, scoate din joc, prin însuși acest procedeu, pe adversarul său direct și, în același timp, și pe adversarul coechipierului căruia îi adresează mingea. Deci, dintr-o singură pasă el prinde pe picior greșit doi adversari deodată.

Un alt postulat al fotbalului modern este acela de a realiza o mare dinamică a jocului. Aceasta se obține printr-o mișcare continuă (bineînțeleasă rațională) a tuturor jucătorilor. Nu face excepție, în timpul celor 90 de minute, nici portarul, care trebuie să urmărească fazele și să intervină nu numai cu mîna în suprafața de pedepsă, dar și cu piciorul, în afara acestei suprafețe. Mișcarea jucătorilor se face în funcție de fază; cea de atac, sau cea de apărare. De asemenea, trebuie să

anticipăm faza, spre a realiza plasamentul cel mai potrivit, atit cind e vorba de marcarea adversarului (în apărare), cit și în acțiunea de demarcare (în atac), ambele esențiale în fotbalul modern.

Condiția primordială pentru a asigura circulația rapidă a mingii este adoptarea procedurii „bitocque” (a nu reține balonul recit cel mult pentru două lovituri consecutive) și chiar „monotocque”, adică de a pasa numai prin simpla deviere a mingii — fără a mai da răgaz adversarului să te atace nici măcar la interceptie.

Prin trecerea cit mai rapidă din atac în apărare și invers, se realizează ceea ce numim elasticitatea jocului, datorită căreia fazele ofensive pot fi duse cu 6-7 jucători (cum au izbutit în C.M. echipele Angliei, R.F. a Germaniei, Portugaliei etc.), iar în situațiile defensive să se poată mobiliza în fața porții același număr de jucători pentru a mări securitatea apărării.

Iar datorită anticipării se poate ajunge, întotdeauna, fără prea mare efort, primii la minge, deci la dominarea netă a adversarului. Prin aceasta, se realizează și o însemnată economie de energie, care, în fotbalul modern, a ajuns a fi decisivă, pentru că numai așa reușești să-ți păstrezi rezerve pentru acel ultim „sfert de ceas” care a făcut gloria echipei C.C.A. de odinioară. (Cum a dovedit-o și reprezentativa Angliei în finala cu echipa R.F. a Germaniei.)

Unii jucători se mulțumesc numai să contemple evoluțiile mingii, stînd pe loc și neurmărindu-și coechipierii pe care trebuie să-i ajute.

Nu mai fotbalul bătrînesc era caracterizat prin formula: „dă și privește”. Tot jocului desuet îi aparțin și numeroasele artificii și înfloriri, pe care unii jucători le mai consideră că ar constitui marca de calitate a virtuozității tehnice.

CARACTERISTICILE FOTBALULUI MODERN?

posedă toate virtualitățile cerute de traducerea în viață, în modul cel mai inspirat și mai dinamic posibil, a caracteristicilor jocului modern.

Reflexe prompte, viteză de reacție, agilitate, simț de orientare, inventivitate, — iată cîteva din însușirile pe care jucătorii noștri le au din plin spre a putea interpreta în chip ideal cele mai înaintate trăsături ale fotbalului contemporan.

Li se cere numai, jucătorilor, să fundamenteze toate aceste însușiri innăscute pe o puternică armătură tehnică, tactică, psihică, fizică,

rezultată printr-un asiduu și serios proces de pregătire.

În acest sens, trebuie să fie canalizate toate preocupările federației de fotbal, ale specialiștilor, ale antrenorilor și jucătorilor noștri. Vom avea satisfacția, la capătul acestui drum, să înregistrăm, cu adevărat, izbînzile fotbalului românesc, impunîndu-ne în concertul european și intercontinental, cu sunetul nostru propriu, cu acel specific, care să ne deschidă porțile consacrării, ca demni reprezentanți ai unei școli și ai unui stil românesc de joc.

ing. VIRGIL ECONOMU

Este necesară numai o asiduă și serioasă pregătire pe toate planurile

Toți cei care am avut privilegiul să vizionăm, personal sau prin intermediul televiziunii marile partide din Anglia, Italia, Spania, Portugalia, R.F.G., Ungaria și U.R.S.S., ne-am putut forma convingerea că drumul pe care pășeste astăzi fotbalul de performanță este acela al descătușării complete de sub canoanele rigidității, de afirmare totală a fantaziei creatoare a jucătorilor.

Creșterea nesăbuită a tendințelor defensive, cunoscute sub cele mai năstrușnice și pitorești denumiri: lacăt, beton, cattenaccio, bunker, libero etc. etc., impune, pe zi ce trece, înlăturarea formulelor șablonarde în atac și înlocuirea lor cu acțiuni cit mai neprevăzute, cit mai puțin bănuite de adversar.

Pînă acum citva timp se putea vorbi de valorificarea potențialului ofensiv al unei echipe numai prin procedee tactice bine ticluite în prealabil și cit mai minuțios puse în practică, prin acțiuni complet simetrice și sincrone.

Astăzi, însă, asemenea acțiuni nu pot fi sortite decit eșecului, prin rapida lor depistare și anihilare de către dispozitivele din ce în ce mai aglomerate ale apărării adversarului.

Care sînt, în acest caz, posibilitățile de ripostă ale atacului? Numai varietatea și rapiditatea execuțiilor tehnice ireproșabile, dar și ale unor procedee tactice cit mai asimetrice și mai asincrone, care să pună în valoare personalitatea jucătorului, forța lui de inventivitate și neasemuita lui putere de luptă.

„Pasa scurtă”, un-doi-urile, demarajele pe tușă, driblingurile prelungite — care formau pînă deunăzi certificatul de măiestrie pentru adevăratul jucător de fotbal — nu mai pot fi utilizate acum ca elemente izolate, ci numai încorporate definitiv spiritului jocului colectiv, singurul capabil să transforme echipa într-un adevărat bloc funcțional.

Prin aceasta, fazele de atac

sînt create de totalitatea echipei, dar finalizarea lor poate fi făcută numai de unii mari virtuoși ai tehnicii și tacticii, care utilizează cele mai prestigioase procedee ale jocului în explozie — ruperi de ritm, schimburi intempestive de locuri, voleuri fulgerătoare.

Fotbalul de astăzi a devenit, deci, o veritabilă și permanentă „cursă contracronometru”, al căror câștigător trebuie să dețină toate virtuțile sportivului de elită. Dar numai printr-o tehnică „nec plus ultra” poi fi înlăturate întirzierile chiar de o fracțiune de secundă, care anulează orice acțiune ofensivă, dusă sub semnul apărării supraaglomerate.

Cele enunțate pînă acum ar putea duce la concluzia: în asemenea circumstanțe, mai poate fi vorba de necesitatea unui sistem de joc, prin definiție contraindicat atunci cind se proclamă supremația absolută a libertății de creație?

Aici se află punctul arhimedic al întregii probleme: dacă prin sistem se înțelege, exclusiv, tipizarea acțiunilor ofensive și defensive, atunci, hotărît, că nu de aceasta avem nevoie astăzi.

Dar, dacă, așa cum s-a putut întrezări din jocul marilor echipe de pe glob sistemul este numai factorul catalizator al jocului celor „11”, numai principiul de coordonare a acțiunilor întregii echipe, atunci putem rosti, cu toată hotărîrea: Da! Un asemenea sistem este de o deosebită utilitate pentru orice echipă, fie ea compusă din jucători de valoare medie, fie din fotbaliști de clasă internațională.

Un adevăr axiomatic ne spune că sistemul propriu de joc nu poate fi rupt de contextul general al fotbalului jucat astăzi pe celelate meridiane ale globului.

Pentru aceasta, este nevoie să cunoaștem, în prealabil, principiile care stau la baza fotbalului modern, deoarece ele singure ne vor ajuta să modelăm jocul propriu, în funcție de trăsăturile caracterologice ale fotbaliștilor noștri.

Jocul simplu, direct pe poartă

Jocul de azi se bazează pe execuții cit mai simple și cit mai utilizare, cu pase făcute mai mult în adincime și la „întîlnire”, deci cu reducerea la strictul necesar a paselor laterale, ca și a driblingului prelungit.

În anumite momente-cheie sînt utilizate, mai ales în fața porții adverse, „pasele înapoi”, capabile să deschidă unghiuri mai favorabile de tras la poartă și, deci, să surprindă apărarea și pe portar pe picior greșit.

Prin joc realist nu trebuie să înțelegem numai întărirea apărării și, drept consecință, sporadicele contraatacuri pentru obținerea unui scor minim. Jocul realist include tot ceea ce este expresia spiritului de prudență în apărare — transpus în viață prin măsuri de siguranță suplimentare — dar și manifestarea în forme cit mai hotărîte a spiritului ofensiv, prin acțiuni simple, duse în maximă viteză. Dictionul „toată echipa atacă, toată echipa se apără” poate fi pus în aplicare numai prin această notă dominantă a fotbalului modern, care este elasticitatea.

Se simte, de asemenea, nevoia ca atacanții să accelereze ritmul pe măsură ce ei se apropie de poarta adversă, date prin pase cit mai rapide, prin simplă de-

viere, dar și prin schimbări cit mai neprevăzute de locuri, numai astfel putînd fi derutate apărările supraaglomerate.

În acest caz, pasele scurte și redublate vor fi alternate cu pasele lungi, realizînd deci o acțiune-fulger, precum și cu „transversalele”, care pot schimba direcția jocului.

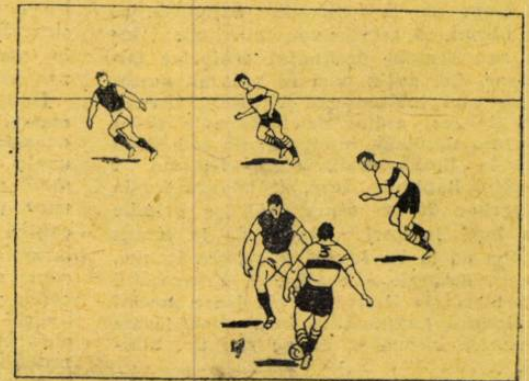
Schimburile de locuri nu trebuie făcute, lăsînd anumite zone descoperite, adică fără nici un coechipier. Dacă aripa părăsește tușă, ea va fi imediat suplinită de un alt înaintaș, de un mijlocas sau, uneori, chiar de fundașul lateral de pe acea parte, cu atribuțiile dintre cele mai ofensive în jocul modern.

Toate aceste procedee au la bază „chemarea mingii”, făcînd prin demarări rapide și oportune, să se indice posesorului mingii locul și omul cel mai potrivit pentru a primi o pasă. Iar prin concentrarea întii a 2-3 jucători (nucleul ofensiv), iar apoi a înaintașilor, a mijlocașilor și a fundașilor laterali în jurul celui ce conduce balonul (placa turnantă) se realizează o mare diversificare a posibilităților de atac: sensuri contradictorii ale mingii, deschideri de unghiuri neprevăzute, intervențiile unui atacant mascat etc.

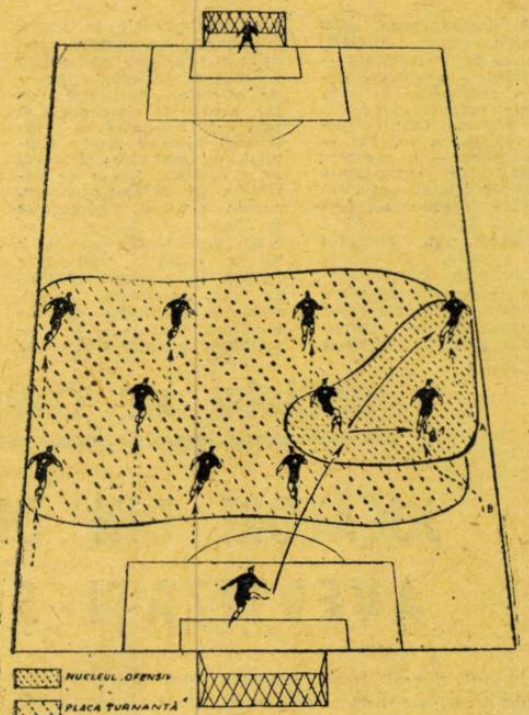
Virtualitățile jucătorilor noștri

În toate lucrările și articolele scrise pe marginea acestei probleme, am ținut

să subliniem că, prin înseși calitățile native ale poporului român, sportivii noștri

Jocul simplu și direct pe poartă este ilustrat prin formarea „nucleului ofensiv” imediat ce mingea a intrat în posesia unui apărător (3), în jurul lui se vor concentra cel puțin doi coechipieri, complet demarcați, creînd primul nucleu al atacului.

În a doua fază, nucleul va fi mărit prin concentrarea și a altor coechipieri mai depărtați, care se vor plasa în așa fel, încît să poată primi oricînd o pasă. Se formează prin aceasta „placa turnantă”, care dă posibilitate jucătorului ce conduce mingea să creeze multiple combinații tactice („un-doi”-uri, triunghiuri, „pase înapoi” etc.) și chiar să facă o „transversală” la aripa de pe partea opusă.

Cum pot fi realizate postulatele fotbalului modern

Concepția jocului modern s-a cristallizat în formula: joc colectiv, constructiv, dinamic și elastic.

Jocul colectiv înseamnă materializarea, pe teren, a spiritului de echipă, prin însumarea eforturilor tuturor celor 11 componenți cu un dublu scop: realizarea jocului de calitate și, drept consecință, a eficienței necesare.

S-a văzut că jucătorul, oricît de valoros ar fi și oricît de mult ar impulsiona jocul, nu poate duce singur la rezultate bune dacă nu-și pune întreaga lui forță de luptă, întreaga măiestrie tehnică și toată gîndirea lui tactică în slujba echipei. A juca individual, a încerca să „cari” mingea, prin dribling de la o poartă la alta, înscriind golul prin fenta-

rea pînă și a portarului, este o ispravă, pe care, astăzi, în condițiile jocului modern, cu presingul hotărît al atacanților și aglomerarea apărărilor, este greu de reeditat chiar și de cei mai mari ași. gen Pele, Eusebio, Bobby Charlton, Beckenbauer etc.

Concluzia nu poate fi decit una singură: toți cei 11 coechipieri, începînd cu portarul și terminînd cu virfurile permanente de atac, trebuie neapărat să conlucreze într-o perfectă înțelegere reciprocă, întînuindu-și pînă și intențiile fiecăruia dintre ei.

Întrebarea este: Cum poate fi realizat acest obiectiv? În jocul colectiv, un coechipier trebuie să se întrebhe, întii, în mod permanent: sînt, sau nu, bine plasați? În al doilea rînd, să-și dea